

ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ ПЕДИКУЛЬОЗУ У НАСЕЛЕННЯ ВІННИЧЧИНИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВІКУ

Н. Д. Кацаран, В. В. Панько

Педикульоз (вошивість) (від лат. *pediculus* – «воша») це захворювання, яке викликають на тілі людини паразитарні кровососучі комахи – воші. Традиційно ріст захворювання педикульозом пов'язане з погіршенням соціально-побутових умов людей, скученням, антисанітарними умовами життя, стихійними лихами, соціальними потрясіннями. Міграція населення також сприяє поширенню педикульозу і збільшенню числа хворих. Великою помилкою являється твердження про те, що педикульоз виникає в результаті нечистоплотності. Дослідження, проведені в останні роки в Європі показали, що воша любить чисте волосся і не боїться води, чудово плаває і бігає (проте не стрибає).

Інтенсивний показник захворюваності головним педикульозом коливається в межах 200–300 хворих на 100 тис. населення, платяним – 0,1–3. Реальні показники можуть бути в десятки разів вищими, через те, що, як правило, медичні заклади реєструють тільки один випадок із десяти. Найбільш інфікована вікова група – 15–24 роки (35 %), друге місце займають діти до 14 років (27 %), третє – особи зрілого віку 35–50 років (16 %). У відповідності із соціальним статусом об'єднання дітей в колективи перше місце по захворюваності головним педикульозом займають дитячі будинки (16 %), друге – школи-інтернати (12 %), третє – дошкільні заклади (70 %). 50 % зареєстрованих випадків педикульозу, а в деяких районах навіть 70 % виявляються у дітей в організованих колективах – школах, дитячих садочках, таборах відпочинку. На тілі людини паразитує три види вошей: головні, платяні та лобкові. Виходячи з вище зазначеного, метою роботи було дослідження динаміки поширення педикульозу та фтиріозу населенні м. Вінниці та Вінницької області.

В якості об'єктів досліджень використовувалися доросле населення та діти до 17 річного віку, що проживають в м. Вінниця, м. Ладижин та 27 районах Вінницької області.

Дослідження проводились на протязі 4 років, включаючи 2013–2016 рр. Всі дослідження проводились кожного місяця в усі пори року по основним віковим категоріям населення та їх умов проживання в даній територіальній зоні. В результаті досліджень було встановлено, що найбільше випадків захворювань на педикульоз та фтиріоз у Вінницькій області було зареєстровано в 2013 році, усього 603 випадки, із них на доросле населення припало 167 випадків, і 435 випадків виявлено у дітей до 17 років.

Менша кількість була зареєстрована у 2014 році – усього 491, з них 228 випадків серед дорослого населення і 363 випадки у дітей. Кількість дитячих захворювань, виявлених у 2015 році значно збільшились (10 %) проти попереднього року, але зменшились випадки захворювань у дорослих на 35 %.

У 2016 році зареєстровано усього 516 випадків педикульозу, з них – 149 у дорослих, що менше проти 2013 року на 17,5 %, а дитячі прояви зменшились на 15,6 %, і становлять 367 випадків.

Що стосується конкретних випадків захворювань по районах Вінницької області, (якщо взяти тільки цифрові показники дитячих спостережень) то можна зробити цікаві висновки.

Найбільша кількість захворювань була виявлена у Могилів-Подільському районі – 65 випадків (2013), 52 (2014), 68 (2015), 49 (2016) роки. Менша кількість була виявлена у Жмеринському районі, а це: 28; 25; 24; 25. У Вінницькому районі тенденція захворювань у дітей була меншою, а саме: 24; 15; 20; 13. Проте, в м. Вінниця були зареєстровані випадки захворювань за останні роки в такій послідовності: 83; 69; 89 та 67.

Результати дослідження дозволяють зробити наступні висновки.

В останні десятиріччя педикульоз, так як і раніше, залишається одним із самих поширених паразитарних дерматозів людини. Успішна боротьба з цим захворюванням неможлива без комплексного проведення профілактичних і лікувальних заходів. Тому, досліджені нами випадки виявлення та захворювання на педикульоз як в дорослого населення так і у дітей до 17 віку, дають можливість задуматись медичним закладам над проблемою цього захворювання на Вінничині, шукаючи при цьому нові підходи до їх виявлення та лікування.

УДК 574.2

ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ВОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ВІННИЧЧИНИ

В. В. Река, П. П. Бігун

На території області протікають 204 річки завдовжки понад 10 км кожна, з них 2 великих (р. Південний Буг та р. Дністер), 4 середніх (р. Соб, р. Мурафа, р. Рось, р. Гірський Тікич). В межах області 55 водосховищ, загальною площею водного дзеркала 11167 га, найбільше Ладижинське водосховище (2,2 тис. га).

Збереження річки і доля ставків на ній – це єдина проблема. Захоплення будівництвом ставків (Вінницька область посідає одне з перших місць в Україні за кількістю ставків) призводить до того, що порушується гідрологічний режим басейну, та здатність річки до саморегуляції та самоочищення, рано чи пізно каскади ставків будуть замулені. В 2001 році згідно інвентаризації в області налічувалось 4008 ставків, після інвентаризації, проведеної у липні 2014 року, до реєстру включено 5356 ставків загальною площею водного дзеркала біля 30,0 тис. га. Із 5356 гідроспороди безхазяйними є 4124 або 78% (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка забору води та скидання зворотних вод, у тому числі забруднених

Згідно даних 2ТП-водгосп по Вінницькій області у 2013 році забір води склав 131,0 млн. м³, з поверхневих джерел – 110,99 млн. м³. У 2013 році з очисних споруд каналізації скинуто в поверхневі водні об'єкти Вінницької області 75,18 млн. м³, всього у 2013 році скинуто 1,072 млн. м³ забруднених стічних вод, що становить 1,4 % від загального скиду: 1,063 млн. м³ недостатньо очищених (у 2012 році – 0,839 млн. м³) та